

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

Джеймс Гедлі Чейз

ОТАК ВОНО Й БУВАЄ

НК® Богдан

Серію «Чейзіана» засновано 2017 року

James Hadley Chase
Just the Way It Is

JUST THE WAY IT IS © Hervey Raymond, 1944

*Злочинна організація, що шість років
тримала під контролем увесь гральний бізнес
невеликого промислового містечка,
розлетілася ущент лише за три дні.
А все тому, що легковажна Лореллі закохалася
у красеня Дюка й абсолютно випадково
сплутала всі карти бувалим мафіозі...
Напружений сюжет, шалене кохання,
стрілянина й великі гроші,
журналістське розслідування
та кримінальні будні —
усе це ви знайдете в романі Чейза
«Отак воно й буває».*

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

«Навчальна книга — Богдан», просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, Україна, 46002.

«Навчальна книга — Богдан», а/с 529, м. Тернопіль, Україна, 46008.

У випадку побажань та претензій звертатися:

т/ф (0352) 520 607; 520 548 office@bohdan-books.com

Інтернет-магазин «НК Богдан»:

www.bohdan-books.com mail@bohdan-books.com

т. (0352) 519 797, (067) 350 1870, (066) 727 1762

Електронні книги: www.bohdan-digital.com

Гуртові продажі: т/ф (0352) 430 046, (050) 338 4520

м. Київ, просп. Гагаріна, 27: т/ф (044) 296 8956; (095) 808 3279,
nk-bogdan@ukr.net

Інтернет-магазин «Дім книги»: dk-books.com

т. (067) 350 1467; (099) 434 9947

ОДИН

Містечко Фейрв'ю занепадало. Колись це було невеличке місто, що розвивалося та процвітало, а джерелом його добробуту були два великі заводи, що спеціалізувалися на виробництві ручних інструментів і приносили чималі прибутки.

Та нині золота доба Фейрв'ю відійшла у минуле. До цього призвело впровадження безперервного виробництва*. Невеличке місто з його методами виготовлення продукції просто не могло змагатися з сучасними заводами, що навдивовижу швидко, мало не за одну ніч, з'являлися у сусідніх районах.

Масове виробництво та Бентонвіль поклали край гараздуванню Фейрв'ю. Бентонвіль, розташований приблизно за тридцять миль** від Фейрв'ю, був одним із нових промислових міст, які рясно, неначе гриби після дощу, поставали на теренах країни та стрімко роз-

* Безперервне виробництво (*англ.* mass production) — процес виготовлення продукції, що здійснюється безперервно, і в такий спосіб суттєво підвищує продуктивність праці, збільшує обсяги виготовленої продукції, прискорює обертання коштів і забезпечує масове постачання споживачів певною продукцією. Безперервне виробництво забезпечується впровадженням автоматичних машин, конвеєрів, безперервної технології. Термін «безперервне виробництво» став поширеним у другій половині 1920-х років завдяки автобудівельній компанії «Форд Мотор Компані», де було налагоджене безперервне та масове виготовлення автівок. (*Тут і далі примітки перекладача, якщо не зазначено інше*).

** 1 миля дорівнює приблизно 1,6 км.

ширювалися. Це було новітнє місто, в якому молодше покоління могло знайти усе необхідне для комфортного життя — яскраво розфарбовані крамниці, чепурні й недорогі маленькі бунгало*, швидкі трамваї. У цьому місті билося молоде, енергійне серце торгівлі.

Молодь Фейрв'ю переїздила або до Бентонвіля, або далі, на північ; а дехто у пошуках кращої долі подався навіть до Нью-Йорка. Власники найрозвиненіших підприємств не стали легковажити передвісниками невідворотного занепаду та завбачливо перемістили свій бізнес до Бентонвіля. У Фейрв'ю залишилися тільки найменш заповзятливі крамарі, які заробляли собі на прожиток, абияк даючи раду власним невеличким крамницям.

Фейрв'ю зазнав нищівної поразки. Це було видно з напівзруйнованих домів, занедбаних доріг і якості товарів, виставлених у вітринах крамниць. Це було видно зі збідності невеличкого гурту колишніх ділових людей, яким добре велося упродовж золотої доби Фейрв'ю і які нині вдовольнялися тим, що доживали віку в цьому сумному містечку. А найпаче це було видно з кількості байдужих і млявих безробітних, які гуртувалися чи не на кожному розі.

Та одна маленька іскра життя ще й досі жевріла у Фейрв'ю. Однак іскрі цій містечко завдячувало не заповзятливості, а радше неухабності Філіпа Гармана, який колись був справжнім царем Фейрв'ю, та вже давно подався на нові пасовиська, що обіцяли йому життя у достатку.

Років десять тому, коли Фейрв'ю був на вершині свого процвітання, Гарман заснував міську газету. То був восьмисторінковий тижневик, на шпальтах якого Гарман

* Бунгало (*англ.* bungalow) — тип одноповерхового будинку, що виник в Індії. Назва походить від слова *baṅglā*, що мовою гінді означає «бенгальський». Типове бунгало характерне тим, що має лише один поверх і широку веранду.

намагався накинути містянам свої політичні, етичні та релігійні погляди.

Та по-справжньому газета, що дістала назву «Сурма», зажила широкого визнання лише після того, як Гарман покинув місто, передавши керівництво виданням редакторові Семові Тренчу та залишивши йому настанову підтримувати роботу часопису.

Якби Гарман пам'ятав про ту газету, то, поза всяким сумнівом, за кілька років припинив би її фінансування. Та він залишив банківське розпорядження, відповідно до якого щомісяця з його рахунку для підтримки «Сурми» переказувалася певна сума грошей. А що Гарман був непомірно заможний та заклопотаний, то геть забув про те банківське розпорядження, і «Сурма» мала змогу й надалі боротися за своє існування його коштом.

Контора редакції була така сама невибаглива, як і газета. У ній було три кімнати та приймальня. Увесь персонал складався з редактора Сема Тренча, репортера Ела Барнза, трьох дещо невмілих службовців та Клер Расселл.

Клер була для «Сурми»* тим, чим для годинника є ходова пружина**. Усе оберталось навколо неї: редакція, персонал і рукописи. Саме завдяки Клер у цій газеті ще й досі жевріла іскра життя.

Це Гарман запросив її долучитися до роботи у «Сурмі». Три роки тому Клер лише засміялася би на саму думку про таке. Але тоді, три роки тому, вона була репортеркою у «Канзас-Сіті Триб'юн» і серед журналістів зажила слави справжньої зірки.

* Автор, схоже, акцентує увагу на суголосності імені Клер (англ. Claire) та назви газети «Сурма» (англ. Clarion).

** Ходова пружина — спіральна пружина, що виконує роль джерела енергії у заводних механізмах, насамперед у годинниках.

Колись Клер мала видатну кар'єру. Вона почала працювати у сімнадцять років, влаштувавшись на посаду стенографістки редактора газети «Канзас-Сіті Геральд». Невдовзі дівчина виявила неабиякий письменницький талант, однак редактор мав інші погляди і волів не публікувати дописи жінок на сторінках свого часопису. Та це не зупинило Клер. Вона перейшла до «Триб'юн», де з винятковим успіхом працювала редакторкою жіночої сторінки.

Клер була старанною працівницею і вже невдовзі створила собі чудову репутацію. Врешті-решт вона стала зірковою репортеркою та увійшла до складу редакційної колегії.

На неї чекало велике майбутнє. Клер вважали блискучим взірцем того, яким має бути хороший репортер. І, як наслідок, Клер почала брати на себе більше роботи, ніж могла витримати. Напружена понаднормова праця і абияке харчування підточили її витривалість. Клер захворіла і мусила провести тривалий час у своїй маленькій спальні. Тепер вона була предметом цікавості лише для старого лікаря, який двічі на тиждень приходив її оглянути.

Коли Клер, зрештою, знову взялася до роботи, то виявила, що її колишній нестримний запал зник. Вона вже не витримувала довгих годин праці та того тиску, що неминуче їх супроводжував.

Урешті-решт головний редактор викликав її до себе та гречно порадив пошукати менш напруженої роботи. Клер не стала влаштовувати сцен — надто вже довго працювала вона у газетярській царині, аби скаржитися. Адже й сама бачила чимало репортерів, які так само вигоряли на роботі. Тож вона просто спакувала речі та обтрусилася зі своїх ніг куряву Канзас-Сіті*.

* Канзас-Сіті (*англ.* Kansas City) — місто на заході штату Міссурі, США.

Філіп Гарман познайомився з Клер у Бентонвілі та переконав її приєднатися до штату його газети. Він запропонував їй половину тієї платні, яку вона отримувала у «Канзас-Сіті Триб'юн», але такого й варто було очікувати. По-перше, саму Клер уже спіткала невдача, по-друге, «Сурма» саме повним ходом прямувала до невдачі.

Клер швидко прийняла рішення. Вже наступного тижня вона стала до роботи у газеті «Сурма». Працювавши там певний час, Клер із задоволенням відзначила, що завдяки її зусиллям наклади газети зросли до двох тисяч примірників, і це попри похмурі Гарманові пророкування, ніби за два роки «Сурмі» настане кінець.

Побачивши Клер уперше, персонал редакції «Сурми» немовби прокинувся. Кожен вмить струсив із себе звичну млявість. У Фейрв'ю було не так багато привабливих дівчат, тому поява Клер стала для усіх приємною та захопливою розвагою.

Вона була смаглява, мала густе хвилясте волосся, її темні очі були напрочуд живими та випромінювали нервову енергію, а кмітливість і самовладання Клер вказували на її дивовижну вправність у роботі.

Редактор Сем Тренч одразу ж прикипів до неї серцем. Тренч усе життя працював у галузі журналістики, тож умів відрізнити хорошого репортера від поганого, лише окинувши його єдиним швидким і допитливим поглядом, так само, як знавець уміє сказати про коня, чи то скакун, який годиться для перегонів, а чи лише для того, аби тягати воза.

Тренч був сумний та зневірений літній чоловік. У ті часи, коли Фейрв'ю процвітав, редактор пишався своєю роботою і своїм містом. Та нині він ясно бачив, що тріщинами вкрилася не лише структура цього міста, але й структура його газети.

Сем Тренч ненавидів Бентонвіль. Він ненавидів усе, що могло нашкодити суспільству, а надто Бентонвіль

з його букмекерськими конторами, його методами швидкого збагачення та його царьками, що повільно, але неухильно вичавлювали Фейрв'ю за межі існування.

Бентонвіль виріс так швидко і збагатився так стрімко, що це не могло не позначитися погано на його стандартах. Тренчеві було відомо, що Бентонвільська політична система наскрізь просякла хабарництвом. Тамтешня поліція була в руках політиків, а політики — в руках широко розгалуженої організації, що керувала гральним бізнесом у місті.

У Бентонвіль існували сотні букмекерських контор і гральних закладів. Практично у кожній крамниці було встановлено два-три гральні автомати, що справно виконували свою роботу — видурювали гроші у нерозважливих людей. У Бентонвіль навіть діти грали в азартні ігри. У місті оберталися великі гроші, а організація лише роздмухувала гральну лихоманку та отримувала з того неабиякий зиск.

Роботою тієї організації керував Тод Корріс. Він мав у своєму підпорядкуванні десятки зо два людей, які наглядали за гральними автоматами, збирали гроші «за захист» із кожного, хто був достатньо заможний, аби того захисту потребувати, та контролювали декілька букмекерських контор.

Хай там як, а Тренчеві було достеменно відомо, що за Коррісом стоїть чоловік, який насправді керує усіма цими обораудками. Ніхто не знав, хто той чоловік, де він живе та який має вигляд. Відоме було лише його ім'я — Вардіс Спейд*.

Спейд підплачував поліції та дозволяв політикам ділити з ним прибутки. І не було нікого, хто чинив би йому опір. Якось Сем Тренч наважився був розкритикувати бентонвільську гральну систему на шпальтах

* Промовисте прізвище. Одне зі значень англійського слова spade — «піка», або ж «віно», себто чорна масть в картковій колоді у вигляді вістря списа.

своєї газети, одначе весь наклад того числа «Сурми» був перехоплений та знищений бандою Корріса. Тож Тренч більше не намагався такого робити.

Клер, щойно ставши до роботи у «Сурмі», захотіла написати низку статей про чоловіка, який стоїть за гральними обладнаннями, та Сем був з нею непохитний.

Корріс вельми недвозначно висловився стосовно позиції «Сурми». «Не пхайте свого носа у бентонвільські справи, — сказав він, зателефонувавши редакторові, — і ми дамо вам спокій. Та якщо ви надрукуєте у вашій недолугій газетці бодай один рядочок, який нам не подобається, — ви матимете гарне вогнище». Він поклав слухавку, перш ніж Сем устиг запевнити його, що надалі не завдаватиме клопотів.

У Бентонвілі відбувалися події, варті висвітлення у розділі новин. У Фейрв'ю нічого подібного не траплялося. І Клер, і Барнз, двоє репортерів «Сурми», час до часу заїжджали до Бентонвіля, вешталися містом і поверталися звідти з купою цікавого матеріалу.

Сем читав їхні статті, а тоді викидав прочитане до смітника. «Чи ж ви хочете, аби ця будівля пішла з димом?» — незмінно пояснював він таке своє рішення.

Та врешті-решт персоналові «Сурми» судилося не лише надрукувати на шпальтах своєї газети історію про організацію, що керувала гральним бізнесом, ба навіть більше — відіграти активну роль у подіях, що призвели до остаточної поразки бентонвільської банди. Одначе в обставинах, які до цього призвели, спершу не було видно й натяку на те насильство та навіть наглу смерть, що трапляться у місті, перш ніж опуститься остання завіса.

Якби не Лореллі, безпритульна дівчина з суспільного дна, то Гаррі Дюк ніколи не завдав би собі клопоту поцікавитися справами Беллмана, власника нічного клубу. Якби не Гаррі Дюк, то ніхто так і не дізнався би, що Тімсона було вбито. І якби не підслухане випадкове зауваження,

то Вардіс Спейд і донині міг би провадити свою злочинну діяльність і жити на широку ногу.

Отак і сталося, що маленькі шматочки склалися у більші, а більші склалися у завершений пазл. І найдивовижнішим у цій історії було те, що організація, яка керувала гральним бізнесом, існувала вже шість років, а на те, щоби зруйнувати її підмурівки, пішло усього три дні.

Три дні.

І ось як почався перший день.

ДВА

Одного спекотного червневого пообіддя Клер увійшла до свого кабінету й застала у ньому Барнза та невисокого худорлявого чоловіка з жорстким і пронизливим поглядом. Ці двоє грали у крепс*.

Клер саме повернулася з будівлі муніципалітету, де збирала матеріали щодо плану розчищення міських нечистот, до розроблення якого долучилася й газета «Сурма».

Над усе Клер обурило те, що для гри у крепс Барнз обрав саме її кабінет.

— Ви не можете залишатися тут, — сказала вона, знімаючи свого капелюха та струшуючи головою, щоби розправити волосся. — Я маю працювати.

— Овва, а ось і наше янголятко. Привіт, — сказав Барнз, підводячи на неї погляд. Він саме простягнув руку, аби взяти гральні кості. Широка та неспокійна усмішка перетнула його велике, немовби зроблене з гуми обличчя. — А я вже й не думав, що ти повернешся.

* Крепс — азартна гра у кості, батьківщиною якої вважається Новий Орлеан, а винахідниками — афроамериканські раби з берегів Міссісіпі. Грають у креп двома шестигранними костями. Мета гри — передбачити кількість очок, що випадуть при черговому ході.

Вона кинула на його супутника швидкий, позбавлений будь-якої зацікавленості погляд.

— Забери звідси свого друга, Еле, — сказала вона. — Та бавтеся собі деінде.

— Ти ж бо ще не знайома з Тімсоном? — поквапливо запитав Барнз. — Тіммі, це міс Расселл. Сама міс Расселл. Коли ти знатимеш її краще, то збагнеш, яка то чудова дівчина. Сам я ще як слід її не знаю, проте помалу знайомлюся.

Тімсон захоплено поглянув на Клер. Їй не сподобався засклілий погляд його очей.

— Оце так зустріч. Радий познайомитися з вами, міс Расселл. Я читав вашу колонку і вважаю, що вона — пречудова.

Барнз насунув капелюха мало не до самого носа.

— І коли ж це ти навчився читати, старий ти конокраде? — вимогливо запитав він Тімсона. — Не слухай його, Клер. Він має дружину та двох дітлахів.

— Отут ти помиляєшся, — сказав Тімсон, намагаючись бути веселим.

— Перепрошую. Я хотів сказати, що він має двох дружин і дитину, про яку жодна з тих жінок ані не здогадується.

Тімсон посміхнувся так, немовби ті кпини завдавали йому болю.

— Барнз — великий жартівник, міс Расселл. Сподіваюся, ви не вірите нічому з того, що він каже?

— Не вірю, — відказала Клер, нетерпляче притупуючи туплю по підлозі. — Ані тому, що він каже, ані тому, що він пише. А зараз, панове, чи не були б ви такі люб'язні перенести вашу маленьку забавку звідси куди-інде?

— О, авжеж, — поквапливо сказав Тімсон. — Я не знав, що це — ваш кабінет. Пробачте мені.

— Зачекай-но хвилину, — мовив Барнз. — Вона — дівчина добра, та не аж настільки. Залиш її мені. — Він

поплескав Клер по руці. — Ну ж бо, янголятко, не будь такою суворою. Ти ж не хочеш завадити мені скористатися з нагоди виграти у пана незнайомця трохи грошень? Подумай лишень, як це для мене важливо. А крім того, це ж бо єдина кімната в усій редакції, де є електричний вентилятор.

— Гадаю, за твоїм вибором стояло дещо більше, ніж вентилятор у моєму кабінеті, — проказала Клер. — І де, на вашу думку, я маю працювати?

— Зроби перерву. Ти й так постійно працюєш. І послухай, не ображай мого друга. Тіммі — то неабихто. Він — велике цабе, працює у галузі нерухомості. Хтозна, може, йому заманеться нашкодити цьому місту.

— У галузі нерухомості? — Клер уважно поглянула на Тімсона. — То ви хочете придбати тут якусь земельну ділянку?

Невисокий чоловік пошкріб свого носа. Він уникав погляду Клер.

— Ну, я ще не знаю. Якби щось продавали за безцінь, я міг би це обміркувати. Хай там як, а купівля землі може бути доволі вигідним вкладенням грошей, проте, гадаю, нерухомість у Фейрв'ю має бути дуже дешевою, перш ніж я зважуся її придбати.

Барнз підморгнув Клер.

— Бачиш, Клер, він — звичайнісінький падальник. Дожидає, поки хтось розориться, а тоді гульк — і вже вродився там, де його не сіяли. Знаю я таких типів, як оце він.

Клер окинула Тімсона зневажливим поглядом.

— Що ж, якщо ви справді працюєте у такий спосіб, то знайдете у Фейрв'ю чимало землі. Та навряд чи її придбання принесе вам бодай якийсь зиск.

Тімсон знову силувано усміхнувся. Його усміх скидався радше на гримасу.

— Боюся, Барнз описав мене радше як якогось лиходія, — мовив він. — Та насправді я лише звичайна ділова людина. Я не можу дозволити собі бути сентиментальним. А втім, звісно, кожен має свої погляди на особливості моєї роботи, — додав він і знизав плечима. — То ви гадаєте, що у придбанні тутешньої нерухомості немає сенсу?

— Років за п'ять це буде просто ще одне розорене й покинуте містечко, що їх уже так багато на Середньому Заході*. Тож, якщо ви прагнете вкласти свої гроші у майбутню пустелю, то кращої нагоди вам годі й сподіватися. Ви знайдете тут чимало охочих продати вам свою нерухомість.

— Невже ви думаєте, що два тутешні заводи вже ніколи не запрацюють? Таке вже траплялося раніше, мені самому випадало бачити це на власні очі. Повірте, міс Расселл, я бачив чимало дивних речей. Занепалі міста часом відроджуються, і той, хто купив у них нерухомість за безцінь, повертався додому з набитими кишнями.

Барнз поглянув на Клер.

— Ну ти лише поглянь, що ті кінострічки можуть зробити з діловою людиною, — безтурботно мовив він.

Упродовж довгої хвилини Клер уважно дивилася на Тімсона.

— Гадаю, наразі я піду та поговорю з Семом, — проказала вона. — Я й на гадці не мала потривожити тебе, Еле,

* Середній Захід — географічний регіон Сполучених Штатів Америки, один з чотирьох великих регіонів, на які офіційно поділяє країну Бюро перепису населення США. До складу регіону входить 12 штатів, які, своєю чергою, поділені на два підрегіони — Північно-східний центр, або «штати Великих озер» — Мічиган, Огайо, Індіана, Іллінойс, Вісконсин, Міннесота та Північно-західний центр, або «штати Великих рівнин» — Айова, Міссурі, обидві Дакоти, Небраска та Канзас.

та завадити вашій грі. Зичу тобі успіху. Виграй у містера Тімсона грубі гроші.

— То це вона так на свій лад обізвала мене недолугим простаком? — вимовив Тімсон, коли Клер пішла. Він дивився на Барнза сердитими очима.

— Та не переймайся ти щодо цієї панянки, — поквапився заспокоїти його Барнз. — Вона така з усіма. Ну ж бо, друже, ми вже й так чимало часу змарнували. Ну, то скільки ти ладен поставити на кін?

Клер увійшла до кабінету Сема Тренча та ногою захряснула двері за собою. Вона підійшла до величезного пошарпаного письмового столу, що займав три чверті кімнати.

Сем відірвав погляд від паперів, над якими працював. Це був зморшкуватий чоловічок із копицею сивого волосся та пронизливими блакитними очима. Він обережно поставив ручку до чорнильниці та відкинувся на спинку крісла, склавши свої маленькі, вкриті старечим ластовинням руки на аркуші промокального паперу.

— Ой, лишенько мені! — забідкався він. — Ніколи ані хвильки спокою не маю. Біда з тими жінками, біда та й годі. Жодної тобі дисципліни. Ну, чого *ти* хочеш?

Клер сіла на стільницю та стала погойдувати своїми довгими ногами. Вона усміхнулася до Сема. Він їй подобався. Сем Тренч був щирий чоловік, а Клер щирих людей любила.

— Я багато чого хочу, — сказала вона, — та тими речами я вас не турбуватиму. Краще скажіть-но мені, Семюеле, щό ви знаєте про цього типа, Тімсона?

— Про Тімсона? А що я мав би про нього знати? — вимогливо запитав Сем. Він заходився шукати хустинку, знайшов і взявся енергійно натирати нею свого носа. — І не називай мене Семюелем, мені це не до вподоби.

— Невже ж ви нічого про нього не знаєте?

— Я знаю, що він — з Бентонвіля. Цього мені досить, — відказав Сем, киваючи пальцем на Клер.

— Думаєте, він збирається купити землю у Фейрв'ю? Сем блимнув очима.

— Може, й збирається. Май на увазі, буде він дурнем, якщо таки справді щось тут купить, але так уже повелося, що дурнів на світі багато, тож усе може бути.

Він прибрвав свою хустинку та кинув на Клер уважний погляд.

— А чому ти спитала про нього?

— Він не схожий на дурня, — відповіла Клер. — А проте, справжнім божевіллям було би вкладати гроші у Фейрв'ю, хіба що за цим щось криється. І я запитую себе, що ж то може бути.

— Ну ж бо, стримай свою уяву. Може, він і не збирається купувати тут землю. Дай тому хлопцеві шанс. Він же ще навіть не мав часу оглянути тутешню місцину, чи не так?

— Мене непокоїть питання Піндерс-Енда*, — сказала Клер після нетривалої мовчанки.

— А що з ним не так?

— Вони не поспішають утілювати в життя план розчищення міських нетрів. Гілл сказав мені, що існують якісь перешкоди.

— Це дивно. — Почуте змусило Сема насторожитися. — Невже Гілл так і сказав?

— Не дослівно так. Він просто сказав, що план розчищення, котрий мав включати у себе Піндерс-Енд, відкладається на невизначений час.

* Піндерс-Енд (*англ.* Pinder's End) — топонім, утворений від слова Pinder — поширеного на півдні США діалектизму, що вживається на позначення арахісу. Себто, цей топонім можна перекласти як Арахісова Околиця або ж Арахісовий Кут.

— Але ж усе вже було вирішено на останніх зборах муніципалітету. Цікаво, що змусило їх змінити свою думку? Певно, краще буде, якщо я поговорю з Гіллом особисто.

— Це вам аж ніяк не допоможе. Я вже розмовляла з ним, та з того всього лише втомилася. Я так гадаю, ви однаково не дозволите мені написати передовицю про цю подію?

Сем рішуче похитав головою.

— Ні, надто вже ти завзята, коли стаєш до боротьби за правду. Аж занадто завзята.

— Я боялася, що ви так і скажете. У «Сурми» геть немає сили духу, Семе, та ви й самі це знаєте.

— Їй і не потрібна сила духу. Вмирущому сила духу ні до чого; усе, що йому потрібно, — то заспокійливий сироп*. А ти вже краще йди додому, моя люба. Маєш втомлений вигляд. Чому б тобі не завітати до мене додому на вечерю?

Клер похитала головою.

— Не можу. Маю побачення, — сказала вона. — Може, якогось іншого вечора.

— Щось ти від мене приховуєш, — проказав Сем. Він уважно дивився на Клер, і в його очах грали бісики. — Здається, ти закохана, Клер.

— Хто, я? — Клер засміялася, проте була дещо збентежена. — О, ні, Семе, я вже одружена зі своєю роботою.

— Оце і я казав достоту так само, перш ніж одружитися, — відказав Сем. — Хто він, Клер?

* Йдеться про «Заспокійливий сироп місіс Вінслоу» — запатентовані ліки, що були винайдені міс Шарлоттою Н. Вінслоу та почали випускатися 1845 року в місті Банґор, штат Мейн. Сироп містив морфін, широко застосовувався як болетамувальний засіб і невдовзі зажив собі слави у США та Великій Британії. Засуджений Американською медичною асоціацією як небезпечний для життя дітей засіб і знятий з виробництва у 1930 році. Сироп згаданий у популярній пісні американського співака Вуді Гатрі «Tom Joad» (1940), у якій вмирущому старому дають заспокійливий сироп.

— Юнак на ім'я Пітер Каллен, — сказала Клер, дивлячись у вікно. Її збентеженість неабияк тішила Сема. — Ми познайомилися кілька місяців тому, і він мені подобається. Двічі на тиждень ми вечеряємо разом, й іноді я дозволяю йому мене поцілувати. Тепер ви задоволені?

— Він тобі подобається?

— Я щойно сказала, що так, хіба ні? Та якщо ви хотіли спитати, чи я закохана... ні, я так не думаю.

— Отже, ти щаслива?

— Дуже... та я вже мушу бігти. То що робитимемо з питанням Піндерс-Енда?

— Залиш це мені, — сказав Сем, швидко записуючи щось на промокальному папері. — Я вивчу це питання. І ще, Клер, будь обачна з тим юнаком.

Клер засміялася.

— Якщо це єдине, з чим я маю бути обачна, то усе в моєму житті буде гаразд, — відказала вона, а тоді вийшла з кабінету й причинила за собою двері.

ТРИ

Гаррі Дюк сидів за столом, вкритим зеленим сукном. У смаглявій худій долоні він недбало підкидав червоні гральні кості з білими крапочками.

— У місті подекують, що Беллман когось боїться, — сказав він, легким змахом руки кидаючи кості на стіл.

Келлс сонним поглядом простежив за кістками. Вони покотилися, якусь мить погойдалися на гранях, а тоді лягли на стільницю шістьма білими крапками догори.

— Просто поталанило, — сказав Келлс.

Дюк зібрав кості у жменю та знову кинув їх на стіл. І знову випали шість крапочок.

Келлс розслаблено відкинувся у кріслі. То був чоловік середнього зросту, смаглявий, худорлявий та жорстокий.